

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До № 1193-1 від 29.10.2021
доопрацьований
Народні депутати України
Ю. Кісель та інші

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо приведення їх у відповідність із законодавством Європейського Союзу у сфері перевезення небезпечних вантажів»

У проекті пропонується приведення окремих законодавчих актів України, що регулюють відносини у сфері перевезення небезпечних вантажів, у відповідність до вимог Директиви Європейського Парламенту та Ради 2008/68/ЄС від 24 вересня 2008 року про внутрішні перевезення небезпечних вантажів (далі – Директива 2008/68/ЄС). Зокрема, пропонується:

встановити для спеціалізованих транспортних засобів, що перевозять небезпечні вантажі, щорічне проходження обов'язкового технічного контролю;

визначити низку нових термінів: «вантаж підвищеної небезпеки»; «вантажні операції з небезпечними вантажами», «інші операції з небезпечними вантажами», «інші учасники перевезення небезпечних вантажів», «пакувальник», «маркувальник», «відповідальний за наповнення», «навантажувач» тощо;

переглянути компетенцію органів, які здійснюють державне управління у сфері перевезення небезпечних вантажів;

встановити права та обов'язки інших учасників перевезення небезпечних вантажів;

визначити обов'язки уповноважених з питань безпеки перевезення небезпечних вантажів, експертів з перевезення небезпечних вантажів тощо.

Відповідні зміни пропонуються до законів України «Про дорожній рух», «Про перевезення небезпечних вантажів», «Про транспорт», «Про автомобільний транспорт», «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності».

Поданий проект є доопрацьованим варіантом проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо приведення їх у

відповідність із законодавством Європейського Союзу у сфері перевезення небезпечних вантажів» від 20.09.2019 року.

Проект відсутній у Плані законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік, затверджену постановою Верховної Ради України від 02.02.2021 № 1165-ІХ.

Головне управління, вважаючи слушною аргументацію, наведену на користь внесеного проекту, одночасно з приводу його окремих положень вважає за доцільне зауважити таке.

1. Щодо змін до Закону України «Про дорожній рух» (далі у цьому пункті – Закон)

Змінами до абз. 3 ч. 7 ст. 35 Закону передбачається змінити періодичність проходження обов'язкового технічного контролю для *спеціалізованих транспортних засобів, що перевозять небезпечні вантажі*, з двох разів на рік (чинний абз. 4 ч. 7 ст. 35 Закону) на один раз на рік, що потребує додаткового обґрунтування в контексті особливої небезпеки вантажу, що перевозиться.

2. Щодо змін до Закону України «Про транспорт» (далі у цьому пункті – Закон)

Потребує, на наш погляд, уточнення припис оновленого абз. 6 ч. 1 ст. 16-2 Закону, за яким «центральный орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики з питань безпеки на наземному транспорті: ... здійснює державний нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства, норм на автомобільному, міському електричному, залізничному транспорті, *в тому числі в частині перевезення небезпечних вантажів*», оскільки за змістом пропонованої норми небезпечні вантажі можуть перевозитися міським електричним транспортом.

Водночас, преамбулою Закону України «Про перевезення небезпечних вантажів» (в редакції проекту) передбачено, що «цей Закон визначає правові, організаційні, соціальні та економічні засади діяльності з перевезення небезпечних вантажів залізничним, морським, внутрішнім водним, автомобільним та повітряним транспортом, здійснення вантажних та інших операцій з небезпечними вантажами при їх перевезенні». З наведеного випливає, що перевезення небезпечних вантажів *міським електричним транспортом* не передбачається.

У свою чергу, правові, організаційні та соціально-економічні засади функціонування міського електричного транспорту загального користування на ринку транспортних послуг визначаються Законом України «Про міський електричний транспорт», яким поняття «міський електричний транспорт» визначається як «складова частина єдиної транспортної системи, призначена для перевезення громадян трамваями, тролейбусами, поїздами метрополітену на маршрутах (лініях) відповідно до вимог життєзабезпечення населених пунктів» (абз. 8 ч. 1 ст. 1).

3. Щодо змін до Закону України «Про перевезення небезпечних вантажів» (далі у цьому пункті – Закон)

3.1. У проекті пропонується уточнити зміст терміну «суб'єкт перевезення небезпечних вантажів» (абз. 8 оновленої ч. 1 ст. 1 Закону), під яким розуміється «відправник, перевізник та одержувач небезпечного вантажу, які є учасниками перевезення небезпечних вантажів». На нашу думку, наведене не повною мірою корелюється з визначенням терміну «інші учасники перевезення небезпечних вантажів», під якими розуміються «пакувальник, маркувальник, відповідальний за наповнення, навантажувач, розвантажувач, оператор контейнера, контейнера-цистерни, переносної цистерни, оператор приймальної споруди, інші юридичні або фізичні особи, які здійснюють інші операції з небезпечними вантажами» (абз. 12 оновленої ч. 1 ст. 1 Закону). Зокрема, з пропонованих визначень важко чітко розмежувати учасників перевезення небезпечних вантажів, які є суб'єктами перевезення, та інших учасників перевезення небезпечних вантажів, які такими суб'єктами на являються.

3.2. Відповідно до абз. 22 оновленої ч. 1 ст. 1 Закону термін «перевезення небезпечних вантажів» визначається як «*переміщення небезпечних вантажів від місця їх виготовлення чи зберігання до місця призначення, що включає зупинки, необхідні відповідно до умов перевезення, та будь-яке перебування небезпечних вантажів у транспортних засобах, цистернах і контейнерах, необхідне відповідно до умов перевезення, до, під час чи після їх переміщення, а також тимчасове зберігання небезпечних вантажів з метою зміни виду транспорту або транспортних засобів (перевантаження)* (за умови наявності перевізних документів, у яких зазначені місце відправлення та місце одержання небезпечного вантажу, та під час такого тимчасового зберігання не здійснювалося відкривання пакувань, цистерн і контейнерів, крім для здійснення заходів державного контролю (нагляду) за організацією безпечного перевезення небезпечних вантажів відповідно до законодавства)».

З наведеного може скластися враження, що *переміщення небезпечних вантажів* не віднесено до переліку вантажних операцій з небезпечними вантажами, під якими у проекті розуміються «операції з навантаження, вивантаження та перевантаження небезпечного вантажу з одного виду транспорту на інший, завантаження та розвантаження контейнера, цистерни, транспортного засобу» (абз. 3 оновленої ч. 1 ст. 1 Закону).

При цьому, *переміщення небезпечних вантажів* також не віднесено до «інших операцій з небезпечними вантажами», до яких включено «операції з підготовки до перевезення небезпечних вантажів (класифікація, маркування небезпечних вантажів і транспортних засобів, підготовка пакувань, контейнерів, транспортних засобів, екіпажу, перевізних документів і небезпечного вантажу, пакування, заповнення небезпечними вантажами пакувань, контейнерів, транспортних засобів), а також надання транспортно-експедиторських послуг, пов'язаних з перевезенням небезпечних вантажів» (абз. 4 оновленої ч. 1 ст. 1 Закону).

На нашу думку, варто чітко врегулювати, до якого із запропонованих у проекті виду операцій з небезпечними вантажами необхідно відносити *переміщення небезпечних вантажів*.

3.3. Головне управління не підтримує виключення з чинної ст. 2 Закону після слів «міжнародних договорів України» слів «згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України», оскільки саме така конструкція використовується у ст. 9 Конституції та інших законодавчих актах України.

Аналогічне зауваження стосується доповнення ст. 1 Закону новим терміном «вантаж підвищеної безпеки», нової редакції терміну «небезпечний вантаж», змін до ст. 26 Закону та нової ч. 7 ст. 16 Закону України «Про транспорт».

3.4. Частиною 8 нової ст. 9-2 Закону передбачається, що «уповноважений з питань безпеки перевезення небезпечних вантажів повинен мати дійсне свідоцтво про підготовку уповноваженого з питань безпеки перевезення небезпечних вантажів, а експерт з перевезення небезпечних вантажів – дійсне свідоцтво про підготовку експерта з перевезення небезпечних вантажів. Зазначені свідоцтва про підготовку видаються після проходження спеціального навчання з питань перевезення небезпечних вантажів (відповідно до виду транспорту, якого стосуються обов'язки) та успішного складання іспиту в установленому законодавством порядку». При цьому, у ч. 9 цієї ж статті передбачається, що «інформація про видані свідоцтва про підготовку уповноваженого з питань безпеки перевезення небезпечних вантажів та свідоцтва про підготовку експерта з перевезення небезпечних вантажів вноситься в електронну базу даних про осіб, які пройшли спеціальне навчання з питань перевезення небезпечних вантажів та отримали відповідне свідоцтво про підготовку.».

На нашу думку, у проекті доцільно було б врегулювати питання порядку проведення іспитів та видачі такого свідоцтва.

3.5. Відповідно до оновленої редакції ст. 13 Закону спеціально уповноваженими органами у сфері перевезення небезпечних вантажів є центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту, *центральні органи виконавчої влади, що реалізують державну політику з питань безпеки на наземному транспорті, у сфері морського, внутрішнього водного транспорту, в галузі цивільної авіації*, та інші органи виконавчої влади, зазначені у ст.ст. 15 і 16 цього Закону, відповідно до їх компетенції. У ст. 14 Закону (в редакції проекту) визначені повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту, у сфері перевезення небезпечних вантажів, у ст. 15 – компетенція інших центральних органів виконавчої влади у сфері перевезення небезпечних вантажів, у ст. 16 – компетенція Міністерства внутрішніх справ України та Національної поліції України у сфері дорожнього перевезення небезпечних вантажів. Повноваження ж таких спеціально уповноважених органів у сфері перевезення небезпечних вантажів, як

центральні органи виконавчої влади, що реалізують державну політику з питань безпеки на наземному транспорті, у сфері морського, внутрішнього водного транспорту, в галузі цивільної авіації, у проекті не визначені.

3.6. Звертаємо увагу, що у порівняльній таблиці замість чинної редакції ст. 16 Закону наведена її редакція, яка діяла до 23.12.2015 року.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: Ю. Лисицька, А. Мних

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Тихонюк Світлана Андріївна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000D5283300BA9D9A00
Дійсний до: 22.10.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 16/03-2022/46805 від 17.02.2022

840566